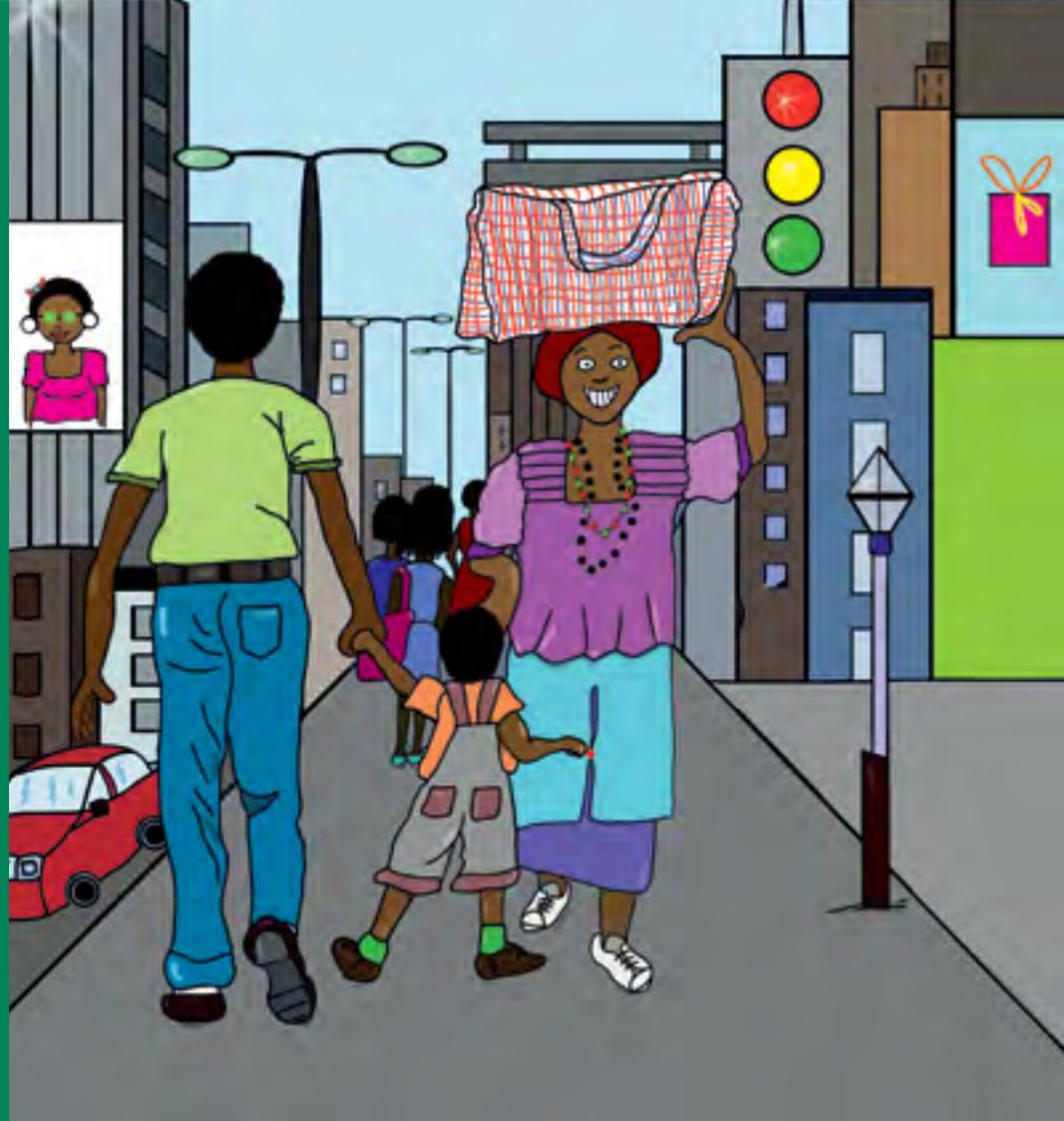

Tshifhinga tsha khushumusi tsho swika

Tshivenda

Pitsi Ragoasha

Tshifhinga tsha khushumusi tsho swika

Yo ñwalwa nga Pitsi Ragoasha
Mufanisi Siyasanga Madyibi

Yo ḥalutshedzelwa nga Constance Mukondeleli Nembahé

Mvusuludzo Taxi Rank

Ndi tshifhinga tsha madakalo hothe hothe, zwine zwa anzela u itea nga tshifhinga tshenetshi.

Vho Mutenda na vhana vhavho vha mudubani thekhisini na vhanwe vhathe, vho lindela thekhisidzi yaho doroboni.

Vho Mutenda na vhana vhavho vha khou ya urenga zwiambaro na zwiliwa zwa khushumusi.

Vho vha vha songo humbula u wana vhathe vhanzhi thekhisini.

Vho gidelwa thekhisini vhe vhanzhi ngauri vho vha vha tshi toda u swika doroboni nga utavhanya.

Vho radzithekhisi vho vha vha sa khou vhilalelenga u dalesa ha vhanameli thekhisini dzavho, vho vha vha tshi khou vhlaedzwa nga ku kuvhanganye kwa tshelede khavho.

Ho vha ho ḥanganana nga vharengi vha zwa khushumusi ḥamusi ḥoroboni.

Mavhengeleni manzhi kha miri ya khushumusi ho vha ho nambatedzwa zwa u nakisa zwa mivhalavhala.

Vhaṁwe vhatheus vha mavhengeleni vho vha vho ambara maovarolo na miňadzi ya mivhala mitswuku na mitshena na malungu mahulu matshena.

Vho Mutenda vho takala u vhona vhana vhavho vha tshi khou tamba na “Khotsi wa Khushumusi”, ḥamusi ḥuvha ḥo vha ḥipfufhi.

Vho vha vha tshi khou tea u ita zwithu zwinzhi hafha ḥoroboni mavhengele a saathu vala.

Vhathusi vha mavhengeleni vho vha vhe
kha madakalo vha tshi lidza zwilidzo zwe
fhambanaho vha tshi lingedza u ita masalamusi
u itela u kunga vharengi.

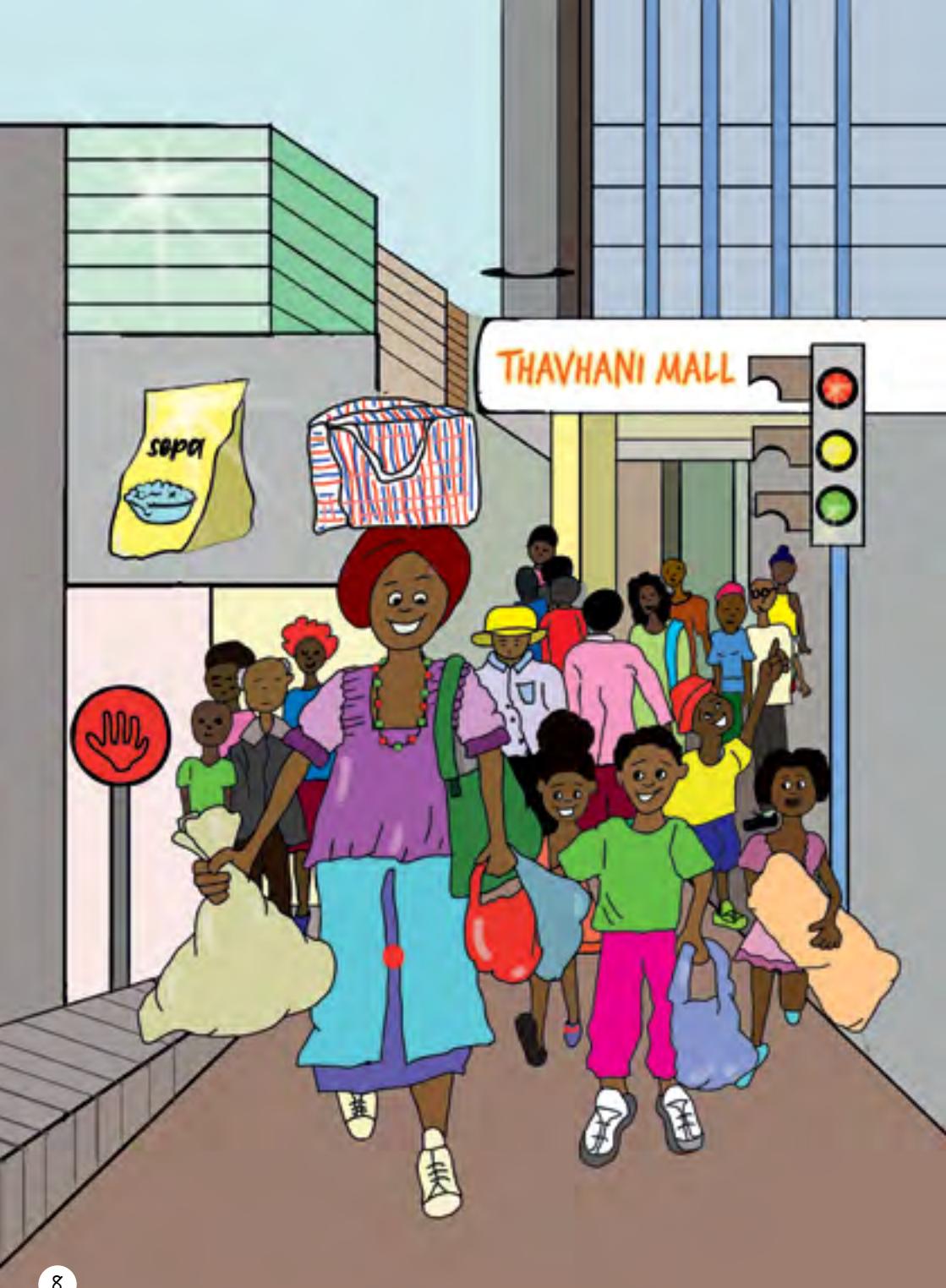
Vhañwe vha tshi vhidzelela vha tshi ri, "kha vha
dzhene kha vha dzhene ngenoo! Mitengo yo tsa
vha renga zwivhili vha wana tshithihi mahala!
Ndi bukuta."

Khotsi wa Khushumusi u kuvhatedza vhana
a vha takula a dzhena vhengeleni a vha fha
zwifhiwa na małegere.

Vho Mutenda vha lingedza u fhungudza
tshifhinga tshe vhana vhavho vha vha
tshi khou ḥođa u tshi fhedza vhe na Khotsi
wa Khushumusi, fhedzi vho vha vho tou mu
kwambatela.

Vho vha vha tshi khou takalela u tamba na
Khotsi wa Khushumusi, vho hangwa zwe vha
đela zwone đoroboni.

Vho Mutenda vha luvhelela minidzhere uri a
dzumbe Khotsi wa Khushumusi nga hangei
murahu ha vhengele, uri vhana vha kone u bva
vhengeleni.

Vho Mutenda vha kona u humbula uri ndi nga
mini vhana vho vha vha tshi khou funesa u ya
navho doroboni.

Ndi ngauri vho vha vha tshi dzulela u pfa
vhanwe vhana vha tshi vha vhudza zwiṭori zwa
Khotsi wa Khushumusi.

Vho Mutenda vho vha vho no vha na mutsiko
wa uri vha tshee na zwithu zwinzhi zwine vha
tea u ita.

Nga maanda ngauri vho vha vha sa koni u
ṭavhanya nga u tsitsikana ha vharengi.

Vhana vho vha vha tshi khou sokou kuḍana
na vhatu zwa ita uri vha sale murahu vha tshi
khou kungiwa nga zwi no takadza.

Musi vho no bva kha vhengele la u thoma, Vho Mutenda vha ya vhengeleni la zwienda.

Nga u dzhaha vho ṭoda u xedza ḥwana vha saathu swika kha heļi vhengele.

Vha tshi khou pfuka robotho na vhana, a vhona robotho dzi tswuku a humela murahu.

Vho Mutenda vho zwi vhona vho no vha kha robotho ya vhuvhili uri Mashudu a vha nae.

Vhalangavhuendi vho mu wana o xela, o dađa vha mu isa dendeni lavho.

Vho wana nomboro ya luṭingo tshikwamani tshawe vha founela mme awe.

Zwithu zwinzhi zwi no mangadza na u sa tendisea zwi a bvelela nga tshifhinga tsha haya mađikiṭa.

Vho Muelelwa na munna wavho navhone vho ḫa na vhana vhavho u renga zwa Khushumusi.

Musi vho no neta nga u mona mona na vhana vhavho, vho mbo ḫi sia vhana vho vha khinelela goloini. Vhana vho sala vha tshi bva mabiko vha tshi fhihamelwa nga u shaya muya wa u fema wavhuđi.

Musi Vho Mutenda vha tshi vhona vhatu vho tinga goloi, vha ḫolela nga fasiṭere vha si tende zwi ne vha khou zwi vhona.

Vho Mutenda a vho ngo tshinya tshifhinga, vho mbo di founela mapholisa.

Mapholisa vha mbo di swika nga u t̄avhanyavha vha kwasha mafasiṭere a goloi vha bvisa vhana.

Vho Mutenda vho vha vho sinyuwesa hu tshi nga ndi vhana vhavho.

Vho humbela mapholisa u vula mulandu wa u tambudza vhana uri vhone vha vhe t̄hanzi khulwane.

Musi Vho Muelelwa na mukalaha wavho Vho Ligudu vha tshi vhuya goloini, vho tshoṭhelwa nga gogo la vhathu vhe vha vha vho tinga goloi.

Vho lamukiswa nga mapholisa ngauri vho vha vha kha di vha henefho, vha fhedza vho vha fara.

Vhengeleni ḥa zwienda ḥi no pfi Vuwani ho vha hu na vhatu vhanzhi.

Vho Mutenda na vhana vha vhanyuludza vha dzhena heneffo.

Kolani na Kolisani vho vha vho takala ngauri vho wana zwienda zwe vha vha vha tshi zwi funa.

Tondani na Tendani vho vha vha songo sinyuwa nge vha wana zwienda zwe vha vha vha tshi zwi funa zwe fhela.

Vho Mutenda vha kha mutsiko wa uri vho vha vha tshi tea u wana zwienda zwa vhana vhothe kha vhengele ḥeneli.

A vha tsha ḫivha uri vha ḫo sedza ngafhi zwienda zwa vhana vhe vha si zwi wane kha heli vhengele.

Zwienda

Vho Mutenda vha na mutsiko muhulu.

Tondani na ene ha dzulisei ngauri ha khou wana
saizi kha zwienda zwine a zwi funa.

Ngeno ramavhengele a tshi khou
kombetshedza Vho Mutenda u nangela vhana
vhavho zwiñwe zwienda.

Musi zwienda zwi zwiñuku kha Tondani o vha a
tshi ri zwi ðo tatamuwa o no zwi ambara.

Musi zwi zwiñuwane a tshi vhudza Vho Mutenda
uri u ðo aluwa nazwo.

Vhoðhe vho ramavhengele a vha na ndavha
na zwine vhatu vha zwi funa, vha ñoda u
rengelwa fhedzi.

Vhengeleni ja Mutshipisi na hone ho vha ho dala.

Vho ramavhengele vho vha vho ima muñagoni vha tshi khou lidza zwilidzo zwo fhambanaho u kunga vharengi, vha tshi vha vhudza uri thoi dzo tsitswa mutengo.

Thoi dzothe dzo vha dzo tsa mutengo nga 50%.

Vhunzhi ha vhathe vho tenda uri thoi dzo tsa mutengo, fhedzi Vho Mutenda a vho ngo zwi tenda.

Vho vhona uri mitengo ye vha i vhona kha thoi mathomoni a ñwaha a yo ngo fhambana na yo ñwalwaho.

Vhana a vho ngo vhilaedzwa nga mitengo, vha doba thoi dzine vha funa vha dzhenisa kha þiroli.

Dhuva

UHENGELENI

Today's
special
menu

RO VHA
TANGANEDZA

Vhengeleni la Shavheka ho vha ho ḥanganana.

Vho ramavhengele vho vhudzwa uri vha songo tendela vhana vha re na miñwaha l re fhasi ha 10 vha tshi dzhena.

Hezwi zwe sinyusa Vho Mutenda.

Vho ramavhengele vho lingedza u vha ḥalutshedza uri ndi nga mini ho dzhiwa heyi tsheo.

Vho kwamana na muñe wa vhengele vha tshi vhudzisa uri o u wanafhi hoyu mulayo.

Muñe wa vhengele o fhedzisela o tendela Vho Mutenda na vhana vhavho vha tshi dzhena.

Vhathu vhothe vha kona u dzhena na vhana vhavho.

Fhethu ho dumaho kha vhathu nga tshifhinga tsha madakalo ndi kha phakha dza ḋoroboni.

Vhathu vhanzhi vha awela hone musi vho neta u monamona na ḋorobo.

Nga tshifhinga tsha madakalo phakha dzi vha dzo ḋala, vhathu vho ḋa u awela na u ḋimvumvusa.

Vha dzula kha hatsi vhudala mirunzini ya miri yo ḫamiwa nga zwithu zwa mivhalavhala ya khushumusi.

Nga ngei thungo miri milapfu yo kwatamela kha mabambelo.

Vho Mutenda na vhana navhone vha phakahani u netuluwa na u ḋimvumvusa.

Muñwe na muñwe o vha o ḋigedä a tshi khou
diphiña nga burai, vho vha vhe na tshifhinga
tshavhuđi vha tshi khou ḥa na u nwa.

Vhana vho vha vha tshi khou gidima na phakha
vha tshi dembeteta vha tshi fhufhela n̄tha.

Vhana vha Vho Mutenda vha mbo ḋi dzhenelela
kha mitambo ya vhana vha tshi tshina nga
nyimbo dze dza vha dzi tshi khou lidzwa henefho
phakhani.

Vhañwe vhana vho vha vha tshi konesa u tshina,
vhañwe vha tshi sokou thamukana.

Eee! Ndi tshifhinga tsha madakalo, luimbo
“Haka Małorokisi haka!” lu khou sokou dovholwa.

Vhatsireledzi vha phakha vho vha vha tshi khou monamona u vhona uri vhathu vho tsireledzea.

Vho vha vha tshi khou sedza vhukuma uri vhana vha tsireledzee, na u kaidza mavemu na zwidakwa.

Vho Mutenda vho vha vha tshi vhilaedzwa nga tsireledzo ya vhana vha no khou tamba tsini na bambelo.

Vho Mutenda vho vhilaedzwa nga u vhona zwine vhana vha khou ita musi vha tshi khou tamba tsini na bambelo.

Vha fhedzisela vho amba na vhabebi vha tshi vha tsivhudza khombo ya musi vhana vha tshi khou tamba tsini na bambelo.

Vha vha humbudza uri vhana vhanzhi vho lozwa matshilo nga tshifhinga tsha madakalo musi vho takalesa.

MVUSULUZO
TAXI RANK

VHA VHE NA
DUVHA LA
VHUDI

Duvha ji vho ḥoda u kovhela, mabisi na thekhisi
dzi thoma u ḥamedza vhathu vha tshi humela
mahayani.

Vho Mutenda na vhana vhavho vha hwala
mihwalo yavho vha livha vhuima thekhisi.

Vhana vho ḥifhelwa lwe vha tama u dzula
tshoṭhe ḥoroboni.

Namusi a vha nga eḍeli zwavhuḍi vha tshi
humbula khushumusi matshelo.

Vho Mutenda vha ḥoda u swika hayani nga u
ḥavhanya uri vha kunakise na u bika ngauri vho
lindela vhaeni vha no ḥo ḥa matshelo.

Nga maanda ngauri nga madekwana vha
khou tea u ya kerekene u yo pembelela mabebo
a Khrisito.

U DZHIELA NTHA

Yo ḥwalwa nga
Pitsi Ragoasha

Mufanisi
Siyasanga Madyibi

Mudzudzanyi 1
Pandelani Claudine Rambau

Mudzudzanyi 2
Isabel Seakamela

Mudzudzanyi 3
Irene Masemola

Muoli
PixelPing Design

Mutalutshedzeli
Constance Mukondeleli Nembahe

Mukhwathisedzi wa vhuđi
Tshililo Netshandama

ISBN 978-0-638-00740-4

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

